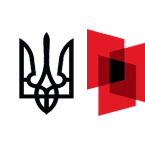

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Київ, 20 лютого 2024 р.)

За загальною редакцією
Л. Г. Комахи, Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкової

КИЇВ
2024

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 6 березня 2024 р.)

Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 20 лют. 2024 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкової. Київ: Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2024. 294 с.

У виданні розміщено тези учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку», яку було проведено в рамках Зимової наукової школи в м. Києві 20 лютого 2024 р. Навчально-науковим інститутом публічного управління та державної служби разом із співorganizаторами – історичним факультетом і Навчально-науковим інститутом права Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Українським інститутом національної пам'яті.

У тезах висвітлено питання публічного управління, політики національної пам'яті та розвиток громадянського суспільства в Україні, а також окреслено актуальні аспекти історичного досвіду українського державотворення і публічного управління.

Для широкого кола науковців, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, аспірантів, студентів та інших заінтересованих осіб.

УДК 35:32](477)(091)(06)

Тексти публікуються в авторській редакції.

За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори, а також (для студентів і аспірантів) наукові керівники.

ЗМІСТ

ЛЮДМИЛА АНТОНОВА, ЯРОСЛАВ ЖОВНІРЧИК. ДОСТУП ДО СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНО– УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	7
ОЛЕКСІЙ БАБІЙ. ІНСТРУМЕНТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВІДТВОРЕННЯМ КАДРОВИХ РЕСУРСІВ РЕГІОНУ	9
ОЛЕКСАНДР БОБОСЬ. ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ	11
ОЛЕНА БОБРОВСЬКА. АНАЛІТИЧНЕ ПІДҐРУНТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ	13
ОЛЕКСІЙ БОБРОВСЬКИЙ. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: СТАН І НЕВИКОРИСТАНИ РЕЗЕРВИ.....	15
ВЛАДИСЛАВ БОЙКО. РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	17
ДМИТРО БОНДАРЕНКО. УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРОБКИ ПЛАНІВ ВІДНОВЛЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	19
ЛЮБОВ БОНДАРЕНКО. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ.....	21
СЕРГІЙ БОРОВСЬКИЙ. ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	23
ЯРОСЛАВ БОРШОШ. ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРОСТОРУ ЯК ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	25
ТЕТЯНА ВАСИЛЕВСЬКА, ТЕТЯНА БЕВЗ. КОНСТРУЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ: В ТЕНЕТАХ КОНТРАВЕРСІЙНОСТІ	27
СВІТЛАНА ВЛАСЕНКО. ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	29
ТЕТЯНА ВОДОНІС. ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ	33
ОЛЕНА ВОЖОЛ. ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД УТВОРЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	35
ЛЮДМИЛА ВОЙНАРОВСЬКА. ЦІННІСНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	37
ОЛЕКСІЙ ВОРОБІЙОВ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	40
ЛІАНА ГАВРИЛЕНКО. КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК ПРОТИДІЯ ВІРТУАЛЬНОМУ НАСИЛЬСТВУ	42
НАТАЛІЯ ГАЛУНЕЦЬ. ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....	44
МАР'ЯНА ГАРАЄВА. ЦИФРОВІЗАЦІЙНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	46
ВІКТОРІЯ ГЕТЬМАН. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА РЕГУЛЮВАННЯ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	48
ВІТАЛІЙ ГОЛЕЦЬ. УПРАВЛІННЯ І СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ.....	50
СЕРГІЙ ГОЛОЛОБОВ. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	52
ДМИТРО ГОРБУЛЬОВ. РОЗВИТОК БЕЗПЕЧНОГО ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	54
ІГОР ГОЦУЛ. ДЕКОМУНІЗАЦІЯ В СПОРТІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІЗКУЛЬТУРОЮ ТА СПОРТОМ В УКРАЇНІ	56
ІГОР ГРИНЕНЬКО. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ШЛЯХ ДО ПРОЗОРОСТІ, ЕКОНОМІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ.....	58
НАТАЛІЯ ГРУЩИНСЬКА. ЦІННОСТІ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ У СУЧАСНИХ УМОВАХ СОЦІУМУ	60
ЛЮДМИЛА ГУСАРЧУК. ПЕРСПЕКТИВИ РЕЗИЛЬЄНТНОЇ АДАПТАЦІЇ ОРИЕНТ-ОФІЦЕРСЬКОЇ СТРУКТУРИ В ПУБЛІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ РОЗВИТКУ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ.....	63
ВАЛЕРІЙ ГУСЄВ. АГРАРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	65
СЕРГІЙ ГУЩА. ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ДЕЛЕГОВАНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ	68
ОЛЕКСАНДР ДАНИЛЕНКО. УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ У ПРАЗІ В СИСТЕМІ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН ЧСР (ПОЧАТОК 1920-Х РР.).....	71
ОЛЬГА ДЕПУТАТ. АДАПТАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ВРАЗЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ДО КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ НА ПРИКЛАДІ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ВОЄННОГО СТАНУ	74
ВОЛОДИМИР ДЗЕГА. ІСТОРИЧНІ ВИМІРИ СТАНОВЛЕННЯ ПРЕДСТАВНИЦЬКОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	76
ПРИНА ДИННИК. СУЧАСНИЙ СТАН МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	79
СЛИЗАВЕТА ДОБРИКОВА. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Е-УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ	82

Тетяна Водоніс,

здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти, кафедри політології та публічного управління факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки

Tetyana Vodonis,

graduate student of the Department of Political Science and Public Administration of the Faculty of History, Political Science and National Security of Lesya Ukrainka Volyn National University

Науковий керівник: **Валентина Любчук**, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри політології та публічного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки

ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

JUSTICE IN UKRAINE: TRADITIONS AND MODERN CHALLENGES

The publication is dedicated to updating the activity of the judicial system and the administration of justice at the current stage of the development of society. Attention is drawn to the constitutionality of norms for ensuring the functions of the judicial system and the possibility of justice. The peculiarities of the administration of justice by various instances are analyzed. Particular emphasis is placed on the administration of justice in compliance with all legal norms. The growing interest in the functioning of the courts and the judicial branch of government in general is caused by the invasion of Russian troops into Ukraine, in fact, the beginning of active military operations. Therefore, the adoption of fair judicial decisions in wartime conditions, compliance with legal norms is a kind of challenge to the judicial system and affects its activities as a whole.

Keywords: judiciary, justice, court, rights and freedoms of citizens, citizens.

Судова система є однією із гілок влади, яка забезпечує захист прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб. Актуалізація її діяльності зумовлена рядом чинників: від намірів нашої країни приєднатися до країн Євросоюзу із врахуванням їхніх правових норм до війни в Україні і пошуком шляхів забезпечення правосуддя для усіх громадян незалежно від їхнього проживання, соціально-демографічних характеристик та інших аспектів. Проте, в суспільстві відсутня об'єктивна та повна інформація про роботу суддів та суду, про проблеми в їх діяльності, про особливості судових процесів, про розвиток та позитивні зрушення в роботі судової системи. Натомість широкого поширення набувають публічна критика ухвалених судових рішень, що набрали законної сили, переконаність громадян у несправедливості та корумпованості судової гілки влади. Формування такої суспільної думки відбувається через постійну дискримінацію суддівства представниками інших гілок влади, а також через необізнаність громадян у юридичних питаннях та у питаннях роботи суду [1, с. 53].

Правосуддя — особлива функція державної влади, що здійснюється через розгляд і вирішення в судових засіданнях цивільних справ зі спорів, що стосуються прав та інтересів громадян, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань і кримінальних справ, і застосування встановлених законом карних заходів щодо осіб, винних у вчиненні злочину, або виправдання невинних. Правосуддя в Україні здійснюється виключно судами, які, відповідно до ст. 6 Конституції України, є самостійною гілкою влади і діють незалежно від законодавчої та виконавчої влади. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються. Таким чином, судова влада реалізується шляхом здійснення правосуддя у формі цивільного, господарського, адміністративного, кримінального, а також конституційного судочинства. Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції.

Завданнями правосуддя є: всебічне зміцнення законності й правопорядку; запобігання злочинам та іншим правопорушенням; охорона від будь-яких посягань закріплених у Конституції України основних засад суспільного ладу, його політичної та економічної систем, соціально-економічних, політичних та особистих прав і свобод громадян, проголошених і гарантованих Конституцією та законами України, прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій, громадських

об'єднань; виховання громадян у дусі точного й неухильного виконання Конституції та законів України, додержання дисципліни праці, чесного ставлення до державного і громадського обов'язку, поваги до прав, честі й гідності громадян; виправлення й перевиховання осіб, які порушили закон [2]. Згідно статті 55 Конституції України права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій або бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Кожна особа має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна [4, с. 15]. Також вимоги та розпорядження суддів, при здійсненні ними своїх повноважень, є обов'язкові для усіх державних органів, організацій, інших юридичних осіб та громадян. Вироки, рішення, постанови суду є актами застосування норм права і повинні виконуватися на всій території України.

Виконання вимог суду і виконання його рішень забезпечується силою держави. В разі необхідності, відповідні органи та посадові особи можуть застосовувати відповідні заходи для реалізації рішень та вимог суду. В державному механізмі функціонують спеціальні органи та посадові особи, в обов'язок яких входить виконання судових рішень: державні виконавці, кримінально – виконавчі інспекції, Управління державного департаменту України з питань виконання покарань, органи поліції, адміністрація державних органів та установ, адміністрація підприємств, установ організацій [3, с. 2].

24 лютого 2022 року у зв'язку із вторгненням російських військ в Україну по всій території держави введено воєнний стан. Судова гілка влади, як і інші правові інституції зазнала впливу війни, що, безумовно, внесло свої корективи в процес здійснення судочинства. Адже війна в країні не може не впливати на процес здійснення правосуддя. Проте, навіть в умовах воєнного стану конституційне право людини на судовий захист не може бути обмеженим.

Відповідно до ст. 26 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства в умовах воєнного стану забороняється. Разом з тим, забезпечити безперервну роботу суду під час війни не завжди вдається. Більше того, існують суди, які взагалі не здійснюють судочинства або працюють, не проводячи судові засідання, оскільки за даними Верховного Суду 20 % судів опинилися під окупацією або в зоні бойових дій [5]. Ці обставини суттєво ускладнюють роботу судів, проте, забезпечення правосуддя, винесення справедливих вироків, в цілому здійснення судочинства має бути проведено згідно передбачених законодавством норм.

Список використаних джерел

1. Прямі зв'язки суддів з громадськістю. Методичні рекомендації. Збірник документів та статей. Київ. Прецедент. 2017. С.53.
2. Опришко В. Ф., Шульженко Ф. П., Шимон С. І. та ін.; За заг. ред. В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка. Підручник Правознавство. К.: КНЕУ, 2003. 767 с. (15.1.Правосуддя в Україні: поняття, завдання, ознаки та принципи здійснення). URL: <https://buklib.net/books/29293/>.
3. Судова влада та правосуддя: поняття та ознаки. Освіта.UA.(06.10.2010) URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/law/10623>.
4. Конституція України. Нормативні документи з урахуванням останніх змін редакції станом на 03.03.2020р. Суми. ТОВ «ВВП НОТІС». 2020. С. 15.
5. Особливості здійснення судочинства в умовах воєнного стану. 27.05.2022. URL: <https://law.chnu.edu.ua/osoblyvosti-zdiisnennia-sudochynstva-v-umovakh-voiennoho-stanu/>